

Szent Borbála-nap 2018

Országos központi ünnepség

A Szt. Borbála-napi országos központi ünnepség 2018. december 4-én a Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat Stefánia úti patinás műemlék épületének dísztermében került megrendezésre, az Innovációs és Technológiai Minisztérium (ITM), a Magyar Bányászati Szövetség, a Bánya- Energia és Ipari Dolgozók Szakszervezete, valamint az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület közös szervezésében.

Az elnökségi asztalnál helyet foglalt: *prof. dr. Palkovics László* innovációs és technológiai miniszter, *dr. Fónagy János* nemzeti vagyonért felelős miniszterhelyettes, *Kádár Andrea Beatrix* ITM helyettes államtitkár, *dr. Fancsik Tamás*, a Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat elnöke, *Rabi Ferenc*, a Bánya- Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete elnöke, *dr. Hatala Pál*, az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület elnöke, *dr. Zoltay Ákos*, az MBSZ főtítkára, az ünnepség levezetője.

Az ünnepség elnöksége: *dr. Fancsik Tamás, Kádár Andrea, dr. Palkovics László, dr. Zoltay Ákos, dr. Fónagy János, dr. Hatala Pál, Rabi Ferenc*

Ünnepi beszédet *dr. Palkovics László* innovációs és technológiai miniszter mondott. Részletek a beszédből:

„Tisztelt Bányászok, Kohászok! Kedves Vendégek!

Örömmre szolgál, hogy ma együtt ünnepelhetek a magyar bányász és kohászársadalommal, s egyúttal módomban áll átnyújtani a szakma kiválóságainak járó szakmai elismeréseket.

A bányászat az újkori ipari forradalmakban komoly fejlődést alapozott meg, az iparágakban számos olyan technológia jelent meg, amit a későbbiekben máshol is széles körben alkalmazhattak. ... Az elmúlt évtizedekben a gyorsan változó körülmények miatt az ágazat mintha átértékelődött volna és valamelyest visszaszorult. Súlyos félreértésben van azonban az, aki úgy véli, hogy a 4. ipari forradalomban nem lenne helye és feladata a bányászoknak. Hagyományaira joggal büszkék, értékeikre, tudásukra, tapasztalataikra ma is szükség van.

A világ szédületes ütemben alakul át, a leginkább élen járó, leginnovatívabb technológiák is igénylik a visszatérést a gyökerekhez. Erre jó példával szolgál az elektromos mobilitás, az elektromos autózás, melynek robbanásszerű elterje-

dése várható. A legnagyobb kihívást e téren nem az jelenti, hogyan tervezzük meg, milyen informatikai megoldásokkal irányítjuk az önvezető autókat, a legkomolyabb kérdés, hogy rendelkezésre áll-e megfelelő mennyiségű anyag (pl. réz, ritka földfémek) a járművek motorjai és akkumulátorai gyártásához. A bányászati nyersanyagok iránti igény tehát várhatóan még tovább nő, ezért érdemes, ezért kell a meglévő tapasztalatot, tudást, előtérbe helyezni.

A magyar gazdaság általános állapota jó, növekedési pályán van. ... Az elért eredmények megőrzésén túl arra törekszünk, hogy Magyarország 2030-ra, Európa első öt országa közé kerüljön, ahol a legjobb élni, a legjobb lakni és ahol a legjobb dolgozni.

Az Innovációs és Technológiai Minisztérium a gyarapodó és válságálló hazai gazdaság alapfeltételeként kezeli a magyar tulajdonú vállalkozások megerősítését, s a hozzáadott értékük növelését. Elhatározott szándékunk, hogy ezt a kor kihívásaira érdemben reagáló intézkedésekkel segítsük elő. Itt tudom megemlíteni pl. a kutatás-fejlesztés, az innováció, ennek nyomán új, exportképes, saját termékek kifejlesztésének az ösztönzésével járó feladatainkat, a szakképzés korszerűsítését, a felnőttképzést, az élethosszig tartó tanulás gyakorlatának a kiterjesztését, a mérnöki, az informatikusi, és a természettudományos végzettséggel rendelkező fiatal szakemberek számának a növelését.

A magyar gazdaság és ipar dinamikus növekedése egyértelmű pozitív hozadékkal jár a bányász és a kohászársadalom számára is. A kapcsolódó iparágakban, a már említett járműgyártás mellett, különösen az építőiparban egyre több bányászati nyersanyagra van, s lesz is szükség. Az ipari teljesítmény bővülése további fejlődésre nyit lehetőséget a hazai kohászaton is. A járműipari igények fokozódásával együtt jár a vas- és fémöntészet termékeinek növekedése is. A kormány ezért hosszú távon számít az ágazati vállalkozások és szakemberek munkájára, a szakmai munkakultúra, tudás, tapasztalatok hasznosítására.

... A tervezett intézkedések eredményeként új utak nyílnak meg a hazai energetikai nyersanyag-gazdálkodás területén, megvalósításukkal megfelelő módon képesek leszünk kezelni a XXI. század bányászati, földtudományi, környezeti és gazdasági kihívásait.

A hazai ásványvagyonon alapuló gazdasági, kutatás-fejlesztési, és innovációs tevékenység növelése, feltételeinek a javítása érdekében vizsgálni érdemes többek között az alapkutatásra fordítható források növelését, a bányavállalkozók közterheinek a mérséklését, a bányajáradék számításának az egyszerűsítését, illetve a geotermikus beruházások kezdeti, magas földtani kockázata pénzügyi kezelésének a lehetőségeit.

A Magyar Bányászati és Földtani Szolgálattal, így Önökkel közösen, áttekintjük az alacsony széndioxid kibocsátású tisztaszén technológiák alkalmazásának lehetőségeit, kialakítjuk és fejlesztjük az energetikai ásványi nyersanyag-készletek egységes földtani információs rendszerét. Az akár a korábban bezárt bányák újrahazsnosítását is lehetővé tévő megoldások megtalálását, s ezt egy új fórum, az idén októberben megalakult Energetikai Innovációs Tanács is fogja

segíteni. A tiszta, fenntartható és okos energiatámogatással létrejött testület munkacsoportjaiban olyan magas hozzáadott értékű, innovatív és exportképes üzleti és technológiai megoldásokat keresünk, amelyek egyaránt hozzájárulhatnak az energiaszektor átalakításához, így a gazdaság növekedéséhez.”

A miniszter emlékeztetett arra, hogy az elmúlt évek és 2018 szénhidrogén-bányászati és geotermikus koncessziós pályázatai sikeresek voltak, a bányavállalkozások összesen ötvenötmilliárd forint értékű hazai beruházást valósítottak meg, befizetett koncessziós díjak összesen 13 milliárd forintnyi bevételt jelentenek, és hozzájárulnak az energiaimport-függőség csökkentéséhez. Beszédét így zárta:

„Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Kedves vendégek!

A magyar társadalom és gazdaság nem nélkülözheti a nemzeti szinten is elismert tudásbázissal, kompetenciákkal rendelkező magyar bányász, kohász és földtudós társadalom munkáját. E példamutató teljesítményt nyújtó szakemberek, a szakmai tradíciók, a közös értékek megővését úgy képviselhetik jól, ha mindannyiunknak erőt, biztos háttérrel adó állandóságot adnak, ha késznek és képesnek bizonyulnak a kor követelményei diktálta megújulásra is. A kormány, s a szaktárca törekszik arra, hogy az ehhez szükséges összes keretfeltételt és az iparágak biztató kilátásait méltó módon biztosítsa.

További munkájukhoz, pályafutásukhoz minden kedves megjelentnek sok sikert, megbecsülést, s jó szerencsét kívánok!”

A miniszteri beszéd után *dr. Hatala Pál*, az OMBKE elnöke mondott köszöntőt.

Ezután *Szt. Martin* előadása következett, majd elismerések átadására került sor. *Dr. Palkovics László* miniszter elsőként a jelen ünnepségen adományozta – az ITM egységes arculatához illeszkedően megújított – „Szent Borbála-érem” illetve a „Miniszteri Elismerő Oklevél” elismeréseket a bányászat és a kohászat érdekében végzett magas színvonalú, eredményes tevékenységért. Átadta a „Magyar Bányászatért” életmű díjakat-, illetve emlékérmeket is. (*Lásd alább – Szerk.*)

Ezt követően miniszter úrnak az MBSZ köszönetnyilvánításának tárgyi emlékeit a Szövetség nevében *dr. Zoltay Ákos* főtitkár és – a szakmai összefogás erősítése jegyében – *Rabi Ferenc* a BDSZ elnöke, valamint *dr. Hatala Pál* az OMBKE elnöke együtt adták át.

Az ünnepség hivatalos része a bányász és a kohász himnuszok eléneklésével zárult.

Az állófogadáson *dr. Fancsik Tamás*, az MBFSZ elnöke mondott pohárköszöntőt.

Dr. Latorcai János, az Országgyűlés alelnöke, a Parlament előző napi ülésén napirend előtti felszólalásában emlékezett meg Szent Borbála ünnepéről és köszöntötte a bányász-kohász társadalmat.

www.mabsz.hu

Dr. Horn János, PT

Kitüntetettek

Szent Borbála-érem kitüntetésben részesült a bányászat érdekében végzett magas színvonalú, eredményes tevékenysége elismeréseként:

Bakonyi Rezső, a KÓKA Kő- és Kavicsbányászati Kft. felelős műszaki vezetője

Dr. Buzási István, a Bakonyi Erőmű Zrt. ny. minőségügyi vezetője

Csik Zoltán, a COLAS Északkő Kft. Nógrádkövesdi üzem üzemvezetője

Endrész László Erik, a Mátrai Erőmű Zrt. Visonta Bánya Termelési Osztály vezetője

Ferincz György, a MOL Nyrt. Kutatás-Termelés rezervoár mérnök-szakértője

Földing Gábor, a MECSEKÉRC Környezetvédelmi Zrt. környezetvédelmi igazgatója

Gábrisné Konrád Anikó, a Földgázszállító Zrt. EBK Osztály EBK szakértője

Illés László, a Bánya- Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete műszaki informatikusa, rendszergazdája

Kiss József, az Észak-Dunántúli Vízmű Zrt. Víztermelő Bányauzem vezetője

Mráz László, az Aqua Europa Kft. főaknásza

Mizák Éva Ilona, a MBFSZ Bányászati és Gázipari Főosztály járadékbevételei szakreferense

Dr. Riedl István György, a Pannon Hőerőmű Bányavagyonhasznosítási Osztály bányászati vezetője

Salamon Gábor, a Magyar Földgáztároló Zrt. Pusztadericsi Földalatti Gáztároló vezető helyettese

Dr. Wórum Géza, a GEOMEGA Kft. geofizikusa

Szent Borbála-érem kitüntetésben részesült a kohászat érdekében végzett magas színvonalú, eredményes tevékenysége elismeréseként:

Berecz Tamás, a Csepel Metál Vasöntöde Kft. műszaki igazgatója

Horváth Csaba, az Arconic-Köfém Kft. metallurgusa

Nagyné Halász Erzsébet, az Óbudai Egyetem Bánki Donát Gépész és Biztonságtechnikai Mérnöki Kar, Anyag- és Gyártástudományi Intézet mestertanára

Orova István, az ISD Kokszoló Kft. ügyvezető igazgatója

Miniszteri Elismerő Oklevél kitüntetésben részesült:

Bakó Szabina, az MB 2001 Olajipari Szolgáltató Kft. Vám-ügynökség vezetője

Bárány Tibor, a Lasselsberger Hungária Kft. nyékládházi üzem bányamestere

Benye László, a MOL Nyrt. Kutatás-Termelés Észak-Magyarországi Termelés termeléstechikusa

Bozsó András, a BDSZ Központ vezető könyvelője, a BDSZ Központi Alapszervezet elnöke

Buglyó László, a Mátrai Erőmű Zrt. Bükkábrányi Bánya Termelési Osztály szakvezető aknásza

Eichardtne Magyari Katalin, a Bányavagyon-hasznosító Kft. Gazdasági Részleg könyvelője

Horner István, a MOL Nyrt. Kutatás-Termelés Fúrási és Kútmunkálati Menedzsment vezető kútmunkálati mérnöke

Jank József, a Magyar Földgáztároló Zrt. Kardoskúti Földalatti Gáztároló termelőmestere

Keppel Pál Attila, a MBFSZ Gazdálkodási és Üzemeltetési Osztály üzemeltetője

Martin P. Olsen, az O&G Central Kft. vezető geofizikusa

Raduka Ferenc, a Techno-Produkt Kft. karbantartás vezetője

Tóth Ferencné, az OMYA Hungária Kft. vevőszolgálati és logisztikai ügyintézője
Váradi Árpád, a NITROKÉMIA Zrt. mátrai bányabezárási munkák projektvezetője;

Magyar Bányászatért Életmű Díj elismerésben részesült:

Prof. em. dr. Kovács Ferenc, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja 80. születésnapja közeledtével az egyetemi szintű bányamérnök képzésben, továbbképzésben, annak irányításában és fejlesztésében, a bányászati és bányabiztonsági kutatásokban végzett több évtizedes kiemelkedő szakmai életútja elismeréseként.

Cseh Zoltán, a COLAS Északkő Kft. korábbi igazgatója, az MBSZ építőipari alapanyag bányászati vállalkozásokat kezdetben összefogó alelnöke a hazai kőbányászat sikeres működtetése, fejlesztése kapcsán végzett kiemelkedő szakmai életútja elismeréseként születésének 75. jubileumi évében.

Magyar Bányászatért szakmai emlékérem elismerésben és jubileumi plakettben részesült:

Balogh Miklós elnök-vezérigazgató, a Reneszánsz Kőfaragó Zrt. közelgő 70 éves jubileuma alkalmából, a hazai díszítő kő bányászat működtetése, fejlesztése kapcsán végzett több évtizedes kiemelkedő szakmai tevékenysége elismeréseként.

Magyar Bányászatért szakmai emlékérem elismerésben részesült:

Dr. Katona Gábor, a MBFSZ Adattári Főosztály vezetője a bányafelügyeleti, szakigazgatási feladatok ellátása során végzett 25 éves kiemelkedő szakmai tevékenysége elismeréseként.

Az OMBKE-tag kitüntetettek neveit vastag dőlt betűvel szedjük.

Valamennyi kitüntetettnek ezúton is gratulálunk!

Szerkesztőség

Borbála-nap a Mátrai Erőmű Zrt.-nél

A Mátrai Erőmű Zrt. 2018. november 30-án péntek délután a visontai bányauzemben tartotta meg a Borbála-napi megemlékezését.

Bóna Róbert, a visontai bányaaigazgató mondott ünnepi beszédet, melyben először köszöntötte a meghívott vendégeket, a munkatársakat. Elmondta, hogy a római Martirológiumban, azaz a vértanúk jegyzékében ma is szerepel december 4-én Szent Borbála emléknapja.

A legenda felelevenítése után elmondta, hogy 2018-ban a Mátrai Erőmű tulajdonosi körében jelentős változás volt, a német tulajdonosok eladták az üzletrészüket és döntően magyar tulajdonba került a részvénytársaság. A tulajdonos-változással tiszta jövőkép alakult ki, a tulajdonosi kör elfogadta a Mátra jövőjének stratégiáját, ami megnyugtatta az itt dolgozókat.

A Mátrai Erőműnek továbbra is egy igen változó piaci környezetben kell működnie és ebben a helyzetben is stabil,

nyereséges vállalkozásnak kell maradnia. A magyarországi villamosenergia-termelésben az erőmű a második helyet foglalja el és hazai tüzelőanyag felhasználásával termeli meg az éves eladott villamos energiájának mintegy 89,7%-át. Ehhez biztosít a saját tulajdonban lévő két bánya – visontai és bükkábrányi – évente átlagosan 8 millió tonna lignitet.

Elmondása alapján a bányászati területen rendkívüli nehézségek voltak az idén. Év elején mind a két bányában az időjárás okozott gondokat, majd több műszaki probléma megoldásán munkálkodtak lázasan. Emellett Visontán jelentős gépmozgásokat kellett végrehajtani a keleti bánya továbbművelésével összefüggésben és Bükkábrányban is számos, nem szokványos feladat várt az ott dolgozó bányász kollégákra.

Visonta déli bányában az év elején az MT-4 kotrógép a termelést befejezte és a szállítószalag rendszerével, valamint a HK-9 hányóképzőgéppel együtt áttelepítették a keleti bányába. Július végén a bányauzemben az MT-7 is lefejtette az utolsó blokkját a déli mezőben és kivonult az V. szerelőtérre. A berendezésen egy átfogó javítást végeztek. A javítás után a kotrógép október közepétől a keleti bányában megkezdte munkáját.

Kiemelte, hogy a visontai bányauzem várható 2018. évi fedőkőzet letakarítása 29 millió m³. A tüzelőanyag felszabadítás növelése, az erőmű biztonságosabb szénellátása a fedőkőzet letakarítási volumen emelését igényli. Ezért egy olyan, mintegy 3,5 km hosszúságú kiegészítő géplánc építésén dolgoznak, ami a marótárcsás kotrógépek jobb kihasználását fogja eredményezni. Így 2019-ben már magasabb meddőtermelési szinttel számolnak. Az éves visontai széntermelés 3,4 millió tonnára várható. Ez a korábbi évekhez képest kisebb mennyiség, de az üzemi berendezések áttelepítése, a keleti bánya meddőtermelésének felfutását követően a korábbi évek szintjére fog visszaállni. Már meg is kezdődött a keleti bánya széngéplánc front rendszerének kiépítése is, a 0 telepi szalagpálya területének kialakítása. A szalagpálya első ütemében mintegy 1200 méter hosszban helyezik üzembe, ami már lehetővé teszi a széntelep saját kotrógépes művelését. Ezzel a következő év I. negyedévében kimerülő déli bányamező 0 telepének pótlása teremtdízik meg. A következő két évben a bányauzem teljes termelése áthelyeződik a keleti bányába. Ezzel a visontai bányában létrejön az erőmű hosszú távú tüzelőanyag ellátása.

A megemlékezés folytatásaként koszorúkat helyeztek el a bányász hősök emléktáblájánál, néma főhajtással tisztelegtek azok előtt, akik munkavégzés közben lelték halálukat, és

Bóna Róbert visontai bányaaigazgató ünnepi beszéde

azok előtt is, akik munkásságukkal öregbítették e szép szakma hírnevét. Külön köszönetet mondott és gratulált azoknak a munkavállalóknak, akik a társasági ünnepségen illetve december 4-én, országos Borbála-napon jutalmakat, kitüntéseket vehettek át.

Ezt követően az ünnepi szentmise a detki templomban volt, ahol megemlékezés történt a 2018. évben elhunyt bányászokról és Szent Borbáláról, a bányászok védőszentjéről. Ezt követte a detki Faluház különtermében megtartott már hagyományos Borbála-napi szakestély, mely a selmeci és soproni hagyományok szellemében zajlott le.

Papp Tímea

Borbála napi baráti összejövetel Veszprémben

Veszprémben 2018. december 3-án az „Agóra” Városi Művelődési Központ helyiségében a helyi OMBKE csoport, a Bányász Nyugdíjas Szakszervezet és a Bányász Alapítvány rendezésében bensőséges és jó hangulatú „könnyített szakestély” keretében került megrendezésre a hagyományos Borbála emlékűnnep.

A „könnyített szakestély” azt jelentette, hogy az elnöklő *Bács Péter* felkérte a jelenlévő lelkes, azonban ifjú éveiken sajnos már sok évtizede túljutott mintegy 40 fős közönséget, hogy a selmeci ritusokat az elnöki szilencium-parancs, továbbá a „vocem-preco” szó kérés és a gépi zenével támogatott nóták tekintetében ugyan szíveskedjenek betartani, de az ital-fogyasztásra elrendelt tükrösök és eg-s-ek csak kinek-kinek az orvosa által megengedett mértékben érvényes. Az elnök a „Cantus praeses” posztját helyettesítendő, *Makovi Gyulát* kérte fel a diszkzsoké szerepkörére, akire ezt követően a technika ördögével folytatott váltakozó sikerű harc hárult.

A megnyitó után *Czoma Csaba*, az OMBKE helyi csoport elnöke kért szót, amelynek keretében:

Bejelentette, hogy *Bács Péter* okl. bányamérnöknek, a helyi csoport titkárának, aki 1983. január 20. óta, azaz 35 éve megszakítás nélkül tölti be tisztségét, az OMBKE országos elnöksége által adományozott emléklap átadására kerül sor. Az átadást a jelenlévők tapsa és az alkalmi kórus által (mél-tatandó igyekezettel) előadott praeses-köszöntő dala, a „Cimbora most rád köszöntjük...” hangzott el.

Ismertette, hogy az Alsóórsön élő *Jáger Ferenc* okl. bányatechnikus csoporttagunk részére 96. születésnapja és 60 éves egyesületi tagsága alkalmából az OMBKE országos elnöksége emléklapot és Sóltz Vilmos-kitüntetést adományozott.

A szellemileg fiatalos Szabó János kitüntetése

A mindig vidám Jáger Ferenc

További örömteljes bejelentés szolt arról, hogy *Szabó János* okl. bányamérnök csoporttagunk részére 96. életévének betöltése alkalmából az OMBKE országos elnöksége emléklapot adományozott.

A két szépkorú tagtársunk az ünnepségen személyesen nem volt jelen. Néhány nappal az ünnepség után a csoport vezetői mindkettőjüknek személyesen adták át a kitüntéseket, amely alkalmáról a mellékelt fotók tanúskodnak.

Az összejövetel kellemes újdonsága volt *Czoma Csaba* elnöki szónoklatot helyettesítő vetítettképes előadása, amelynek keretében utazásai során a Kárpát-medencében és azon túl is az általa gyűjtött gyönyörű Borbála-szobrok képeit tárta a hozzá fűzött magyarázatokkal együtt a jelenlévő érdeklődő közönség elé.

A bányász hősökre és halottainkra a harangjáték hangjai mellett tisztelegésünket *Sasvári Antal* okl. bányamérnök szókérése követte, amelynek keretében kollegánk érzelmetől áthatott megemlékezést tartott a legsúlyosabb magyarországi bányaszerencsétlenségről, az 1950. december 30-án a tata-bányai XII-es aknában, sújtólég okozta szénporrobbanásról, amelyben nyolcvanegy bányásztársunk vesztette életét.

A komoly pohár tisztsége idén *Boross Dénes* okl. bányamérnöknek jutott, aki a 28 éve sikeresen működő Duszén Kft. történetéről szóló őszinte és hiteles rövid beszámolójára alapozva bizonyította, hogy felesleges és nem szabad szakmánk, a bányászat végleges kihalásáról beszélni.

A szakestélyen utolsó hozzászólóként *Németh György* okl. bányamérnök méltatta az ajkai múzeum alapítója, *Ruzsinszky István* bányamérnök érdemeit, aki 1959-ben az akkor érvényes korszellem felfogásával dacolva elérte, hogy bontás helyett műemlékké és emlékhellyé váljanak az egykori Ármin akna épületei és berendezései. A hozzászólásban javaslat hangzott el a nevezett jövő évben esedékes 100. születésnapján a múzeum falán emléktábla társadalmi összefogással történő elhelyezésére. A hozzászólást, az abban foglalt javaslatot lelkesen támogatva a vendégként jelen lévő *Blaskó Sándor* okl. bányatechnikus, az Ajkai Bányász Hagyományörző Kör vezetője számos technikai részlettel egészítette ki.

A „könnyített szakestély” hivatalos része a himnuszok eléneklésével zárult. A közönség ezt követően kisebb beszélgető, később nótázgató csoportokra osztódva még pár óráig együtt maradt.

NGy

Borbála-napok Dorog térségében

A Szent Borbála-nap megünneplésére 2018-ban is a hagyományoknak megfelelően került sor a dorogi régióban. A templomokban mindenütt Szent Borbálára, a bányászok védőszentjére emlékező misét tartottak. A térségünkben több Szent Borbála-templom van így pld. Dorogon, Csolnokon, Pilisvörösváron, Tokodaltáron, de van partnerünknel Erdélyben Petrozsényben is.

A rendezvények sorozata **Leányváron** november 24-én kezdődött. Megkoszorúztuk a Farkas János Művelődési Ház falán lévő emléktáblát, a Leányvári Német Nemzetiségű Dalkör több nyelven bányász dalokat énekelt. A megemlékezés moderátora és szavakat mondó fiatal leány *Szikora Nóra* volt. Az emlékbeszédet *Hanzelik Gábor* polgármester mondta. A kérdezett öreg bányász *Nagy Imre* vajúr volt, aki emlékezett a régi időkre, a 14 év föld alatti munkára. 1946-ban került Leányvárra, József bátyja is bányász volt és a falunak sokat tett az ő szocialista brigádjuk.

Pilisszentivánon december 1-én a bányász emlékműnél *Glevitzky István* mondott emlékbeszédet. A bányász emlékművet megkoszorúzták a jelen lévő szervezetek. A Tájházban a Helytörténeti Egyesület kiállítást rendezett bányák emlékére, kiemelten az új gyűjtéséből. Az öt napon át látogatható kiállítást *P. Révay Gyöngyi* polgármester asszony nyitotta meg, melyet a koszorúzások után megtekintettek az érdeklődők. A további napokon az általános iskola tanulói *Óvári Sándor* és társai szakértő tárlatvezetésének kíséretében látogatták meg a kiállítást.

Dorogon december 2-án a Bányász templomban tartották a hagyományos bányász misét *Szerencsés Zsolt* plébános celebrálásával, aki megemlékezett a bányászokról, s áldozatos munkájukat példaképpül állította a mai fiatal nemzedék számára. A hagyományoknak megfelelően elhelyeztük a Dorogi Szénmedence Kultúrájáért Alapítvány, a Bányász Szakszervezet, az OMBKE koszorúját a Szent Borbála-oltárnál, a Szent Borbála-erekyénél. A Bányász Zenekart *Hoos Sándor* vezényelte.

Kesztlőcön a megemlékezést a Kesztlőci Hagyományörző Bányászok Köre, Kesztlőc Község Önkormányzata és a Szlovák Önkormányzat szervezte.

Az ünnepséget *Klinger Agnes* nyitotta meg, felolvasta – az emlékműbe vésetett – hősi halált halt bányászok neveit. A résztvevők elénekelték a Bányászhimnust a helyi Pávakör közreműködésével. *Glevitzky István* tartotta az emlékbeszédet. Példaként állította a mai kornak Szent Borbála életét, majd megemlékezett a harminc évvel ezelőtti bányászrendszeréről, az áldozatokról, a bányamentők emberfeletti

munkájáról. A résztvevőket a baleséből lábadozó *Vöröskői István* polgármester fogadta és vendégelte meg.

Csolnokon az ünnepi szentmisét a Szent Borbála templomban tartották, melyen a Wagenhoffer Kórus működött közre. A koszorúzásokra a bányász emlékfálnál került sor. A megjelenteket *dr. Kalocsai Zoltán* köszöntötte, az ünnepi beszédet *Bérces József* volt polgármester mondta. Idézve beszédéből: „Ismét elérkezett december 4, amikor a Bányász Hagyományörző Egyesülettel közösen emlékezünk Szent Borbálára, a hirtelen halállal járó, veszélyes szakmát űzők védőszentjére.” Közreműködött a Csolnoki Német Nemzetiségű Általános Iskola versmondója. Megtekintettük *Hegyiné Deák Mari* nyergesújfalvai festő alkotásait. A rendezvényt a Dorogi Szénmedence Kultúrájáért Alapítvány támogatásával valósították meg.

December 4-én **Perbálon** megkoszorúztuk a *Véress János* aknász által állított kopjafát. A koszorúk elhelyezésekor, 12:15-kor megkondultak a harangok, pont abban a pillanatban, amikor 30 éve megtörtént Lencsehegyen a robbanás. A baráti beszélgetés a házigazdák borospincéjében folytatódott.

Nagykovácsiban 4-én tartották a Szent Borbála-napi megemlékezést, ahol az 1954-es vízbetörésről szóló visszaemlékező írást hallgathatták meg a résztvevők, és láthatták videofelvételen. A visszaemlékezést anno *Tuti néni*, a bánya titkárnője írta, mint a baleset jegyzőkönyvének gépelője. A Bányászhimnusz és egy gyönyörű vers is elhangzott az esten, ahol két bányász emlékezése indította a baráti megbeszélést, majd Szent Borbála tiszteletére volt az ünnepi mise a templomban.

A beszámolóból kitűnik, hogy a régióknak községeiben, városaiban a bányász hagyományörzők nem fáradnak, hogy példát mutassanak a fiataloknak, védőszentünk Szent Borbála hősi életének tiszteletével.

Dr. Korompay Péter

Ma is elevenen él a bányászat emléke Bakonycsernyén

Tizenöt éve rendezik meg a Szent Borbála-napi ünnepséget Bakonycsernyén. Szent Borbála a bányászok védőszentje, a község múltja pedig ezer szállal kötődik a bányászathoz.

A község házában tartott megemlékezésen – mások mellett – ott volt *Vilmeke Tibor*, a megyei közgyűlés alelnöke, *Csákvári Ilona*, a járási hivatal vezetője, Kincsesbánya, Balinka és három Veszprém megyei település – Szápár, Súr és Jásd – polgármestere is.

Turi Balázs, Bakonycsernye elöljárója köszöntőjében elmondta: a községben több szobor, a Bányász emlékpark, illetve a Bányász Asszonykórus is arra az időre emlékeztet, amikor még nem zárták be a bányákat. S a helyi focicsapatot ma is úgy biztatják a szurkolók, hogy „hajrá, Bányász!” – tette hozzá. Majd arra kérte a jelenlévőket, hogy félperces néma felállással adózzanak azok emléke előtt, akik már nem lehetnek ott az ünnepségen.

Törő Gábor országgyűlési képviselő beszédében személyes vonatkozásokat is megemlített. Elmondta, hogy míg a parlamentben számos orvos, pedagógus és jogász ül, addig a bányászokat jószerével talán egyedül képviseli.

Megemlítette azt is, hogy a móri Bányász játékosaként ő is focizott a cserneyi Bányász ellen. Kiemelte, hogy Bakonycsernye igen elkötelezett az emlékek, a hagyományok ápolásában, és ezért a jövőben is sikeresen tudja majd megőrizni a bányászathoz kötődő kulturális értékeket.

Szent Borbála legendáját *Horn János*, a Bánya-, Energia- és Ipari Dolgozók szakszervezetének elnöki főtanácsadója elevenítette fel ünnepi beszédében. A bányászat jelenlegi helyzetét áttekintve elmondta: a kő-, kavics- és homokbányászat e téren az egyetlen sikerágazat.

Az ünnepségen közreműködtek a helyi általános iskola tanulói, valamint a II. Számú Nyugdíjas Klub Bányász Asszonykórus.

Fejér Megyei Hírlap 2018.12.07.

Dr. Horn János

Borbála-napok Ajkán

December 2-án a Csingervölgyi kápolnában az élő és elhunyt bányászokért ajánlott fel *Simon László* atya szentmisét. A misén közreműködött a közelmúltban megrendezett Kodály Zoltán VIII. Magyar kórusversenyen Arany Diplomát és Különdíjas Díszoklevelet kapott *Kanyárné Grünvald Petra* karnagy vezetésével a Padragi Bányász Férfikórus. A szentmise után a Csingervölgyért Egyesület az idén is meghirdetett „Bányászatról gyermekszemmel” pályázat nyerteseit jutalmazta.

A december 3-án megtartott rendezvény a bódéi temetőben kezdődött. A többéves hagyományt követve volt bányászok és hozzátartozók az 1909-es, 55 halálos áldozatot követelő ajkacsingervölgyi bányaszerencsétlenségről emlékeztek meg. A Padragi Bányász Hagományörző Kör, a

Kulturális Egyesület és a Bódéért Hagományörző Egyesület képviselői koszorút helyeztek el a 8 bódéi áldozat emléktáblájánál. Az esemény a közösségi házban folytatódott, ahol *Horváth Károly* egyesületi elnök tartott vetített képes előadást „*Riethmüller Ármin* bányai igazgató és családja” címmel. Az összejövetel szerény vendéglátás mellett baráti beszélgetéssel zárult.

December 4-én a Bányász Hagományápoló nyugdíjas klub szervezésében a város főterén álló Szt. Borbála-szobornál koszorúztak a város vezetői, a bányász szakszervezetek és a hagyományörző szervezetek képviselői. Az ünnepi megemlékezés szónoka a Padragi Bányász Nyugdíjas Szakszervezet vezetője volt. Emlékezett azon 189 ajkai bányász társukra, akik az életüket áldozták ezért a szakmáért. Ne-

vüket örök mementóként a Bányászati Múzeum kopjafája őrzi, s tisztelgett azon társaik előtt, akik már az égi hazából figyelik hagyományápoló munkánkat. Szólt a bányászok hitvilágáról az ajkai bányászok Borbála kultuszáról, őrzött tárgyi emlékeinkről, az 1990 utáni Borbála-ünnepek kiteljesedéséről. A főterén álló szobor Ajka bányászati múltjára utal, jele a bányászok hitének és örökdió a város felett, mely 60. születésnapjára készül – fejezte be megemlékezését *Blaskó Sándor*. A koszorúzások után a Bányász Közösségi Házban emlékeztek a résztvevők bányász múltjukra.

A Padragi Bányász Hagományörző Kör és a Kulturális Egyesület rendezvényén Padragkúton *Varga György* helytörténeti kutató az I. világháború befejezésének 100. évfordulóján a háborúban résztvevő bányászokról, az itthon maradó családok nehéz életéről tartott előadást. Majd a nyugdíjas szakszervezet és kör elnöke, *Blaskó Sándor* emlékezett meg a Borbála-napról. Szép bányászmúltunk megerősítésére IV. Béla királyunk 1245-ben kiadott jogkönyvéből idézett, melyből példás szeretet és megbecsülés árad a bányász és munkája felé: „...hogyan országunk javát és gyarapodását szorgalmasan megőrizzük, erre való tekintettel a mi híveinket, városunknak bányászait, valamint Magyarországnak többi bányászait is – úgy azokat, akik most élnek, mint azokat is, akik ezután fognak születni – örökös vigyázat és oltalom alá helyezzük... akik a mi birodalmunkhoz tartoznak, nem követhet el ellenük vétet, sem hatalmaskodást.”

Majd jó hangulatú forraltboros beszélgetéssel zárták a rendezvénysorozatot.

O.E.

Borbála-nap és évzáró a budapesti bányász klubban

A budapesti bányászok mindig a hónap első keddjén találkoznak. Idén úgy esett, hogy az első kedd éppen december 4-e, azaz Szt. Borbála napja volt, ezért akkor a Szikla-templomban emlékeztünk patrónánkra, a „munkaértekezletre” pedig a rákövetkező héten került sor.

Szent Borbála tisztelete és az általa védelmezett szakmánk elismerése, legalábbis egyházi vonalon, az utóbbi években magas szintre emelkedett. Idén az ökomenikus megemlékezést *Székely János* szombathelyi megyéspüspök és *Kondor Péter*, a déli evangélikus egyházkerület püspöke tisztelte meg.

A sziklatemplomot megtöltő híveket először *Szamek*

